

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie ze skargi A. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn.
VIII ACa 8875/25,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych w dniu 23 czerwca 2026 r.,

oddala skargę.

D.Z.

Leszek Bosek Paweł Czubik Marek Dobrowolski

UZASADNIENIE

Pismem z ... marca 2026 r. A. K. (dalej: „Skarżąca”), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyła skargę na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. akt VIII ACa 8875/25, wnosząc o: 1) stwierdzenie, że w ww. postępowaniu nastąpiła przewlekłość; 2) nakazanie Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie podjęcia czynności celem rozpoznania sprawy toczącej się pod sygn. akt VIII ACa 8875/25, tj. niezwłocznego wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej, 3) przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącej kwoty 20 000 zł; 4) zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie na rzecz Skarżącej kosztów

postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, w wysokości według norm prawem przewidzianych.

W uzasadnieniu skargi wskazano m.in., że ... grudnia 2021 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął pozew A. K. i K. K. przeciwko P. o zapłatę i ustalenie. W dniu 18 czerwca 2024 r. Sąd Okręgowy wydał wyrok w I instancji.

Apelacja pozwanego ... wpłynęła do Sądu 6 września 2024 r. Od tego momentu Sąd nie wyznaczył terminu rozprawy apelacyjnej. Pismem z ... stycznia 2026 r. pełnomocnik Skarżącej złożył wniosek o przyspieszenie czynności w sprawie. Pismem z 17 lutego 2026 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie poinformował pełnomocnika, że sprawa oczekuje dopiero na sprawdzenie braków formalnych/fiskalnych apelacji. Doszło zatem do nieuzasadnionej beczynności Sądu.

W ocenie autora skargi, charakter sprawy oraz stopień jej faktycznej i prawnej zawichości nie uzasadniają beczynności w zakresie wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej. Od dnia wpływu apelacji do Sądu niebawem miną dwa lata, zaś termin rozprawy nie jest nawet znany. Fakt braku wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej w sposób jednoznaczny przemawia za przyjęciem, że w prowadzonej sprawie doszło do przewlekłości postępowania.

W piśmie z ... maja 2026 r., które wpłynęło z Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wniesiono o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1725; dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie

zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

O przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15). Na znaczenie sprawnego rozstrzygnięcia sporów sądowych, jako jednego z elementów zagwarantowanego konstytucyjnie prawa do sądu, zwraca się uwagę w literaturze (S. *Pikulski*, J. *Szczechowicz*, *Ludzki wymiar prawa a przewlekłość postępowania sądowego* Księga Jubileuszowa Profesora Tadeusza Jasudowicza, Toruń 2004, s. 353 i n.).

Ustawa o skardze na przewlekłość nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu

rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06 oraz z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06). Podobnie przyjmował Naczelny Sąd Administracyjny (postanowienia NSA: z 7 lipca 2006 r., I OPP 64/06; z 24 kwietnia 2008 r., I OPP 16/08 oraz z 4 czerwca 2008 r., I OPP 20/08).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd Najwyższy stwierdza, że nie doszło w niej do naruszenia prawa do sądu w aspekcie rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Bezspornym faktem jest, że akta sprawy wraz z apelacją strony pozwanej wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 19 sierpnia 2025 r. (k. 452 akt sądowych). W dniu ... stycznia 2026 r. do Sądu wpłynęło pismo pełnomocnika Skarżącej, stanowiące wniosek o przyspieszenie podjęcia czynności w sprawie (k. 456 akt sądowych). Sąd Apelacyjny udzielił odpowiedzi (k. 458-459 akt sądowych). W dniu 26 marca 2026 r. wydano zarządzenie po dokonaniu kontroli formalnej apelacji i zawiadomiono strony o składzie Sądu rozpoznającym sprawę. Postanowieniem z 31 marca 2026 r. ustalono wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji, w wyniku czego wezwaniem z 2 kwietnia 2026 r. zobowiązano stronę pozwaną do uzupełnienia opłaty od środka zaskarżenia (k. 468 akt sądowych).

Całokształt okoliczności sprawy przesądza o braku bezczynności Sądu Apelacyjnego i skutkuje oddaleniem skargi wraz z wszystkimi jej wnioskami szczegółowymi. Stwierdzić należy, że – wbrew sugestii autora skargi (s. 2) – akta sprawy wpłynęły do Sądu Apelacyjnego 19 sierpnia 2025 r., a więc 7 miesięcy przed złożeniem skargi na przewlekłość postępowania. W istocie przez 11 miesięcy nie przekazano akt wraz z apelacją do Sądu Apelacyjnego, co jednak pozostaje irrelewantne dla oceny zasadności skargi, skoro zarzucono w niej wyraźnie przewlekłość Sądu Apelacyjnego.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że złożenie skargi spełniło swój zasadniczy cel, tj. nadało sprawie w postępowaniu odwoławczym prawidłowy bieg (wyrazem tego jest zwłaszcza ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia postanowieniem z 31 marca 2026 r. i wezwanie pełnomocnika strony pozwanej do uzupełnienia braków fiskalnych środka zaskarżenia). Innymi słowy,

na tym etapie skarga dotycząca przewlekłości Sądu Apelacyjnego jest przedwczesna i dlatego podlegała ona oddaleniu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji postanowienia.

D.Z.

[a.]

Leszek Bosek Paweł Czubik Marek Dobrowolski